

Podrobna poročila o padcu Zacatecas.

General Pancho Villa je svojo zmago zelo drago plačal. Federalisti so izgubili polovico artilerije.

BOLNIŠNICA.

Ustaši so izgubili primeroma malo vojakov. Med ranjenci se nahaja tudi general Herrera.

Zacatecas, Mehika, 25. junija. General Pancho Villa je po petdnevem vročem boju zavzel mesto Zacatecas. Zmagovalci so vjeli kakih 6000 možkih, ki so morali takoj vstopiti v Villovo armado. Federalisti so izgubili vsega skupaj 2000 vojakov, štiri ranjencev pa dosedaj še ni doznano. Polovica njihove artilerije je uničena. Nadalje so izgubili 6000 Mauserjev pušk, 18 lokomotiv in 300 tovornih vagonov. Vse banke v mestu so opustošene, toda ustaši niso prišli do denarja, ker so ga federalisti še pravočasno spravili na varno; poleg tega so tudi razstrelili vsa važnejša poslopja, tako da je sedaj mesto podobno kupu razvalin.

V primeri s federalisti imajo ustaši le malo mrtvih. General Vila ceni število mrtvih, na 600, ranjenih pa 800. Zadnji čas se je dognalo, da se nahaja med ranjenci tudi general Herrera.

O generalu Rodriguezu ni dosedaj še od nikoder nobenega poročila. Skorajgotovo je ranjen ali pa še celo mrtve.

Ustaši so napravili v zavzetem mestu provizorično bolnišnico, v katero so spravili vse ranjence. Danes popoldan se bo vršil ljudski shod, pri katerem bo nastopil tudi general Villa. General Natera bo postal mestni guverner, dočim namerava general Gonzales zavzeti mesto San Luis Potosi.

Tampico, Vera Cruz, 25. junija. — Vojne ladije 'Vera Cruz', ki se je tukaj potopila, so zopet dvignili in jo bodo popravili. Nekaj topov je ostalo še nepoškodovanih.

Žena skočila iz aeroplana. V Neveru se je vzdignila na Fermanovem biplanu v zrak s svojim možem Pellesierom mlada njegova žena. Iz višine 800 m je skočila iz aeroplana ter se spustila na tla s padobranom, ki ga je izumel njen mož. Poskus je sijajno uspel; občinstvo je v triumfu na ramenih neslo aviatčarico v mesto.

Denarje v staro domovino pošiljamo:

K.	\$	K.	\$
10....	1.10	130....	26.45
15....	2.15	140....	28.70
20....	3.15	150....	30.75
25....	4.20	160....	32.80
30....	5.20	170....	34.85
35....	6.25	180....	36.90
40....	7.30	190....	38.95
45....	8.30	200....	41.00
50....	9.35	210....	43.05
55....	10.35	220....	45.10
60....	11.35	230....	47.15
65....	12.40	240....	49.20
70....	13.45	250....	51.25
75....	14.45	260....	53.30
80....	15.50	270....	55.35
85....	16.50	280....	57.40
90....	17.50	290....	59.45
95....	18.50	300....	61.50
100....	20.50	310....	63.55
110....	22.55	320....	65.60
120....	24.60	330....	67.65

Postarina je všteta pri teh svotah. Doma se nakazane svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka.

Naše denarne pošiljave razpošilja na zadnjo pošto e. k. poštini hranilnični urad na Dunaju v najkrajšem času.

Denarje nam pošliti je najprihitejše do \$50.00 v gotovini v priporočnem ali registriranem pismu, večje zneske pa po Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER,
82 Cortlandt St. New York, N. Y.
6104 St. Clair Avenue, N. E.
Cleveland, O.

Strašen požar v Salem, Mass.

15,000 oseb je brez strehe, več tisoč jih pogrešajo. Dosedaj je zgorelo več kot 200 poslopij.

POŽIGALCI NA DELU.

Opolnoči so precenili materialno škodo. Skoraj \$10,000,000. Ogenj je povzročila eksplozija.

Salem, Mass., 25. junija. Eno najstarejših mest v Združenih državah, Salem, bo pogorelo do tal. Izza katastrofe v San Francisco ni bilo še v Ameriki takega požara. Iz bližnjih mest je prihitalo na pomoč deset požarnih bramb, toda opraviti ne morejo veliko, ktr je jelo primanjkovati vode. Dosedaj je zgorel ves srednji del mesta. Petnajst tisoč oseb je brez strehe, materialno škodo so pa precenili o polnoči na \$10,000,000. Veliko ljudi je vsled grozne vročine znozele. Ogenj je povzročila mala eksplozija v neki tovarni za usnje. Ker je pihal močan severozahodni veter, se je ogenj z bliskovito naglavo razširil. Razvaline straži milica in kakih 1000 stražnikov.

V Salemu, ki je sedaj popolnoma ločen od sosednjih mest, je nastala panika. Vsa železniška in brzojavna zveza je prekinjena. Sem je dospel v spremstvu svojega vojaškega štaba guverner Walsh in prevzel poveljstvo nad milico. Nesrečni taborijo na prostem in so skoraj brez vsake hrane.

Goreti je začel Salem Hospital, v katerem se nahaja 200 bolnikov. Na mestu, kjer je stala zgodovinska cerkev, sežidana v letu 1629, je kup razvalin.

Malo po polnoči se je dognalo, da so požigali zopet na delu. V dveh krajih je začelo goreti, in požarna bramba je dognala, da sta bila oba ognja podtaknjena. Na stotine ljudi pogrešajo. V neki tovarni je baje zgorelo dvajset deklet. Ker je požarna bramba izžepala tudi vso pitno vodo, si ne morejo ljudje pogasiti žeje in jim ni mogoče skuhati najpotrebnejše hrane.

Generalni adjutant Cole je zapovedal, da se mora podati celi osmi polk v Salem. Prve čete bodo prišle zgodaj jutraj v mesto.

"Red" v Colorado.

Washington, D. C., 25. junija. Posebni odbor je izračunal, da znašajo tedenski stroški za vzdrževanje "miru" v coloradškem stavkarskem okrožju \$10,500. Zvezna vlada je prispevala dosedaj samo \$90,000.

Potres.

Washington, D. C., 25. junija. Ravateljstvo observatorija v Georgetownu je danes sporočilo, da je seizmograf zaznamoval močan potres v okrožju 1800 milj. Potresni sunki so se pojavljali od 2. do 4. ure popoldan.

Avtomobil padel v morje.

San Pedro, Cal., 25. junija. Danes ponoči je padel neki avtomobil preko 125 čevljev visoke škarpe v morje. Štiri osebe so utonile; trupel še niso dobili.

Sara Bernhardt ranjena.

Paris, Francija, 25. junija. — Svetovnoznana igralka Sara Bernhardt se je precej hudo poškodovala na kolenu, ko je hotela stopiti v vlak. Nazaj v avtomobil so jo morali nesti na stolu.

Žrtve poklica.

Ko je popravljal včeraj elektrik George Nugent iz Newarka, N. J., neko električno dvigalo, je prišel v dotiko z močnim električnim tokom. Bil je na mestu mrtve.

Zanimiva statistika.

Število porodov silno narašča. Druge države v primeri s Francijo. 13,169 manj zakonov.

Paris, Francija, 25. junija. — Danes je bila izdana statistika, iz katere je razvidno, da je bilo leta 1913 skoraj 6000 porodov manj kot leta 1912. Leta 1913 je prišlo na 10,000 prebivalcev 188 porodov, v prejšnjem letu pa 190. Leta 1913 je bilo rojenih 745,539 otrok, dočim je znašalo leta 1872 število novorojencev 945,000. Leta 1913 je bilo 41,905 porodov več kot pa smrtnih slučajev. V Nemčiji je bilo istega leta na 10 tisoč prebivalcev 127 več porodov kot smrtnih slučajev, v Avstriji 107, na Ogrskem 130, v Italiji 140. Leta 1913 je bilo v Franciji 298,760 porok; 13,169 manj kakor leta 1912. Ločilo se je 14,599 poročenih parov.

"Temps" pristavlja tej statistiki, da se je v Nemčiji leta 1913 zvišalo število prebivalcev za 300 tisoč, na Francoskem pa samo za 41,901.

V državnem zboru je predlagal neki poslanec, da bi morali vsi tujecemski delavci plačevati davek, toda predlog ni bil sprejet.

Prevoz robe z aeroplanom.

Trgovce Maurice Lanerauze v Charnagu na Francoskem je poslal restavraterju v Chalons več steklenic likerja po monoplani. Pot iz jednega mesta v drugo, dolga 58 km, je preplul aeroplan v 30 minutah.

"Suha" doba.

Washington, D. C., 25. junija. S 1. julijem stopi v veljavo odlok, ki prepoveduje na ameriških bojnih ladjah pitje in prodajo opojnih pijač. 1. julija se bo začela natančna preiskava, in posebna komisija bo zaplenila vso pijačo, ki jo bo dobila na krovu.

Vojvoda Juri II. umrl.

Berlin, Nemčija, 25. junija. — Danes zjutraj je umrl vojvoda Juri II., vladar kneževine Sachsen-Meiningen. Star je bil 88 let in je 48 let neprestano vladal. Pri pogrebu bo nemškega cesarja zastopal prestolonaslednik.

Duhovnik — defraudant.

Iz Rotenburga na Nemškem poročajo, da je poneveril duhovnik Gaus pri škofovski cerkvi 200,000 mark.

Švica si bo nabavila šest zrakoplovov.

Bern, Švica, 25. junija. — Švicarski zvezni svet je sklenil, da naj se takoj nabavi šest nemških zrakoplovov sistema Schneider. Posebna vojaška komisija je preštudirala načrte zrakoplovov različnih držav in prišla do zaključka, da so nemški najboljši.

Alden Bonlier retiriran.

Caribon, Me., 25. junija. Danes so aretirali Aldena Bonliera, ki je obdolžen umora Emme Jensen. Par tednov se je skrival po okolici, danes so ga pa dobili v hiši njegovega očeta.

Rekord.

Independence, Cal., 25. junija. — Aviatik Silas Christofferson je preletel danes s svojim zrakoplovom Mount Whitney, ki je visok 14,998 čevljev. Dosegel je višino 16,000 čevljev in s tem zabil ameriški višinski rekord.

Dinamitardi.

Leavenworth, Kans., 25. junija. — Ravatelj tukajšnje zvezne jetašnice je izjavil, da se bodo vrnil oboje dinamitardi v teku nekaj dni nazaj. Mesto jih ne bo nikaj prijazno sprejelo.

Helen Angle padla pri zasliševanju v nezavest.

Sodišče ji je dovolilo, da je postavila varščino \$5000 in jo začasno izpustilo iz zapore.

V SANATORIJU.

Njeno zdravstveno stanje se je včeraj zelo poslabšalo. — Izjave prič. Natančna preiskava.

Stamford, Conn., 25. junija. — Sodišče je proti varščini \$5000 izpustilo iz zapore Mrs. Helen M. Angle, ki je obdolžena, da je umorila svojega 69letnega ljubimca Walda R. Ballou-a. Izpustili so jo iz usmiljenja, ne pa zato, ker je mogoče zaslužila prostost. Če bi ostala še eno noč v celici, bi skorajgotovo zblaznela. Iz jetnišnice se je podala na stanovanje neke svoje intimne prijateljice.

Pozno zvečer se je njeno zdravstveno stanje tako poslabšalo, da so jo morali prepeljati v sanatorij dr. Givensa. Neprestano fantazira, da jo hočejo ljudje obesiti, ker je morilka. "Ali me morajo obesiti? Ali me bodo obesili?" so edine besede, ki jih izgovarja.

Ko je zagledala pri večerajšnji obravnavi na mizi krvavo obleko in gladilnik, s katerim je baje udarila Ballou-a po glavi, je padla v nezavest. Ker se skoraj pol ure ni zavedla, so jo odnesli v sobo policijskega šefa.

Včeraj je nastopilo več prič, toda skoraj vsaka je izpovedala drugače. Detektiv Foley, ki je našel še nadaljne krvave sledove, je prepričan, da je Mrs. Angle morilka. Dan prihodnjega zaslišanja še ni določen.

General Angeles — provizorični predsednik.

Niagara Falls, Ont., Canada, 25. junija. — Provizorični predsednik republike Mehike bo skorajgotovo postal general Angeles, ki je bil prejšnji teden odstavljen iz Carranzovega kabineta.

"Vojni zaklad".

Poljski "vojni zaklad", ki so ga začeli lanskega leta zbirati v Galiciji proti germanizaciji, je dosegel že 200,000 kron. Samo poljski izseljenci v Ameriki so zbrali 95,750 kron.

Hudi boji v Mehiki.

Vera Cruz, Mehika, 25. junija. Iz Mexico City so dospela poročila, da se vrše že tri dni v okrožju 14 milj hudi boji med 14,000 zapatisti in federalisti. Vsega skupaj je padlo kakih 500 mož.

Stavka na Ellis Islandu.

Nosači na Ellis Islandu so zvedeli, da jim namerava vodstvo znižati s 1. julijem plače. Včeraj so zastavkali in se izražali, da se ne vrnejo prej na delo, dokler se jim natančno ne pojasni, koliko je resnice na celi stvari.

Nove dopisnice.

Washington, D. C., 25. junija. Poštni departament je danes sporočil, da bo izdal v kratkem nove dopisnice za meddržavni promet. Na znanke bo slika Thomasa Jeffersona.

Eksplozija.

Scheffield, Ala., 25. maja. — Pri dolih v Tennessee Riverju je eksplodiral dinamit. Sedem oseb je mrtvih, veliko pa težko ranjenih.

Pisatelj pod varščino.

Newyorško sodišče je postavilo včeraj pisatelja Henry-a Wallace pod varščino 1000 dolarjev, ker je baje pošiljal 14-letno Marjorie Cluxton. Obravnava, ki bo v kratkem začela, bo zelo zanimiva.

Kitajska grozodejstva.

Garnizija v Kalganu se je spuntala ter umori in poškoda po mestu. Mesto na več krajih gori.

London, Anglija, 25. junija.

"Exchange Telegraph Company" je dobila iz Shanghai-a brzojavko, da se je garnizija v Kalganu vprla. Mesto Kalgan leži 125 milj severovzhodno od Pekinga. Vojaki plenijo in umorijo vsakega, ki se jim zoperstavi. Tuji so v veliki nevarnosti, pa ne morejo pobegniti, ker so vsi dohodi močno zastraženi. Garnizija šteje vsega skupaj kakih 6000 mož, kateri so izobno preskrbljeni z municijo in orožjem. Mesto na več krajih gori. Število človeških žrtev ni znano; skorajgotovo je precejšnje. Vojaki so pomorili veliko otrok in oskrnili več žensk. Plenjene je trajalo do ranega jutra, nato so pa ustaši pobegnili na mongolsko mejo.

Kalgan je važno trgovsko mesto in ima kakih 60,000 prebivalcev. Leži skoraj tik kitajskega zidu. Skozenj vodi cesta proti Sibiriji ter je zategadelj važna strateška postojanka.

Velika družba ponarejevalcev denarja na Ruskem.

Pred okrožnim sodiščem v Varšavi se je začel senačni proces, v katerem nastopa 70 obtožencev in 497 prič. Obtožnica obsega 220 tistih strani. Obtožnica dolži obtožence, da so dolga leta v Nizizi in drugih francoskih mestih, kakor tudi v raznih sibirskih mestih ponarejali denar ter izdali čez pol milijona falzifikatov. — Glavni obtoženci so: Robert Levald, kemik in litograf, in njegova ljubica Volodka. Nadalje Siemierov, premožen hišni posestnik, ravnatelj banke in izdajatelj nekega ruskega koledarja, in njegova ljubica. Levald in Volodka sta bila svoj čas aretirana v Parizu ter izročena ruskega sodišču. Od 500 pozvanih prič jih je prišlo dosedaj 90. Sodno razpravno dvorano so v ta namen posebno preuredili. Obtožence bo zagovarjalo 23 odvetnikov. Proces bo trajal okoli šest tednov.

Požar v cerkvi.

Belfast, Irsko, 25. junija. — Sufrageške so zažgale danes zjutraj škofijsko cerkev v Ballylesenu. Če bi takoj ne prišla požarna bramba na lice mesta, bi zgorle vse dragocenosti.

Topolijan oprost.

Milford, Mass., 25. junija. — Sodišče je oprostilo P. B. Topolijana, ki je bil obdolžen, da je 16. junija zažgal svoj hotel, da bi dobil zavarovalnino. Postaviti je moral \$3000 varščine.

Grozen zločin.

Saint Maximin, Francija, 25. junija. Policija je ustrelila nekega blaznega kmeta, ki je z bodalom zabodel nekega zdravnika in dva svoja tovariša. Prejšnji dan je bil popolnoma zdrav, včeraj je pa kar nenadoma zblaznel.

"Imperator".

S parnikom "Imperatorjem" je dospelo na zadnji vožnji v New York 575 potnikov prvega, 280 drugega in 558 tretjega razreda; v medkrovju se je pripeljalo 1459 oseb. Pot preko morja je trajala 5 dni, 22 ur in 48 minut. Parnik je vozil s hitrostjo 22.33 vozlov na uro.

Prohibicija.

Philadelphia, Pa., 25. junija. Zakonodajci so poslali kaznjenci Eastern jetnišnice prošnjo, da naj proglasi nad državo Pennsylvanijo prohibicijo. Izkazalo se je, da je med kaznjenci 70 odstotkov pijači vdanih oseb. Prošnjo je podpisalo 1500 kaznjencev. Pozneje je bila tiskana tudi v časopisu, ki izhaja v jetnišnici.

Protestantski pastor in idila v spalnici.

Mož zahteva ločitev zakona. Pastor je sklenil ohraniti skrivnost zase.

LEPI TUJEC.

Dr. Evgen P. Hall vstraja pri svojih trditvah. Dora Bacon je bila svoj čas organistinja.

Včeraj se je začela pred nekim brooklynskimi sodiščem zanimiva obravnava. Kapitan parnika "Golden Rule", Samuel Marshall Bacon toži svojo ženo Doro na ločitev zakona, ker se je večkrat prav podomače zabavala z nekim Edwardom C. Lyonsom. Kot glavna priča pri obravnavi je nastopil pastor dr. Eugen P. Hall. Lepa Dora je bila zadnja leta uslužbena v prvi baptistovski cerkvi v Long Island City kot organistinja. Med neko mašo ji je prišlo slabo, vsled česar so jo ženske spremile domov. Ker je tudi drugi dan ni bilo v cerkvi, jo je šel omenjeni pastor obiskat, in tukaj se začel zanimiva zgodba.

Včeraj je izpovedal pastor pred sodiščem sledeče: — Sklenil sem zamočati vse, kar sem videl, toda če ni drugače, je moja dolžnost, da pojasnim. Tistega usodnega dne sem šel toraj obiskat svojo organistinjo. Ko sem dospel do vrat ni je rekla hčerka organistinje, da se nahaja mati v jedilni sobi. Šel sem v sobo, ker pa ni bilo nikogar notrisem sedel k oknu. Vrata v spalnico so bila samo priprta. Kaj sem videl? Na postelji je ležala moja organistinja in neki lepi gospod, ki ni bil nihče drugi kot Edward C. Lyon. Pokrita sta bila do vratu z odejo in prav sladko spala. Zagovornik Mrs. Baconove ga je odločno zavračal, toda pastor je vstrajal pri svojih trditvah.

Sodišče še ni proglasilo razsodbe.

S ponarejenim potnim listom.

Berolin, Nemčija, 25. junija. Danes so se doznale podrobnosti o delovanju veleizdajalec narednika Pohla in dr. Blumenthala. V resnici je "dr. Blumenthal" identičen z Kurtom Kaulom. Doktorski naslov si je bil nadel v Petrogradu, kjer si je prisvojil tudi vse potrebne dokumente. Včeraj so aretirali v Berlinu nekega častnika, ki je tudi obdolžen špionaže.

Nova postava.

Paris, Francija, 25. junija. — Francoski senat je sprejel danes zakonsko predlogo, ki določa, da se smejo vsaki in svakinje ženiti med seboj.

Morilec Gifford.

Albany, N. Y., 25. junija. — Danes se je začela obravnava proti Malcolm Grifordu iz Hudsona, ki je obdolžen, da je umoril Franka J. Cluta. Izmed 54 porotniških kandidatov so izbrali šest porotnikov.

Graški mestni svet razpuščen.

Dunaj, Avstrija, 25. junija. — Stajerski deželni predsednik grof Clary je razpuštil graški mestni svet. Ker so imeli socialisti večino, dočim so bile meščanske stranke le slabo zastopane, se ni moglo priti do nobenega zaključka.

Velikanska sleparija.

Strassburg, Nemčija, 25. jun. — V kratkem se bo začelo obravnava proti firmi Bara, ki prodaja likerje. Baje je osleparila državno pri davkih za 600,000 mark.

Cena vožnja
za krasni in brz parnik
(Avstro-Amerikan prego)

KAISER FRANZ JOSEF I.

odpne v soboto, dne 4. julija
vožnja do Trsta samo 13 dni.

do Trsta ali Rake . . . \$29.00
Cena vožnih listkov: do Ljubljane . . . \$30.15
do Zagreba . . . \$30.05

Za potnike kabine (oddetek med II. in III. razredom) stane vožnja samo \$4.00 več za Odrazsko, za otroke polovica. Ta oddetek posebej državnemu priporočamo.
Vožnje listke je dobiti pri FR. SAKSER, 82 Cortlandt St., New York

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)

Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)FRANK SAKSER, President.
JANKO PLESKO, Secretary.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.Place of Business of the corporation and
addresses of above officers:
25 Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.Za celo leto velja list za Ameriko in
"pol leta" \$3.00
"pol leta" 1.50
"pol leta" 1.50
"pol leta" 2.00
"pol leta" 2.50
"pol leta" 2.50
"pol leta" 2.50
"pol leta" 2.50
"pol leta" 2.50
"pol leta" 2.50"GLAS NARODA" izhaja vsak dan
izvenrednih in praznikov."GLAS NARODA"
("Voice of the People")Carried every day except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne
prištevajo.Denar naj se blagovito pošilja po —
Money Order.Pri spremembi kraja naročnikov pro-
simo, da se nam tudi prejane
izvešči nazaj, da hitreje
nasledimo naslednika.Dopisom in pošiljankam naredite ta
naslov:

"GLAS NARODA"

25 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

AMERICAN ASSOCIATION
MEMBERSHIP LABEL
FOREIGN LANGUAGES EXPERTS

114

Nečastna kupčija.Senat je dovolil, da se proda
grški vladni ameriški križarki "I-
daho" in "Mississippi", ki sta že
šest let dobro opravljali svojo
službo. Grška vlada bo plačala 12
milijonov, kar je vsekakor veli-
ko, če se pomisli, da križarki ne
zadostata popolnoma potrebam
moderne časa.Toda Grški ne kazalo drugače.
Turška je močnejša na morju in
v slučaju vojne bi Grška ne mo-
gla veliko napraviti. Najprej je
iskala pri Nemčiji križark, ker
jih pa tam ni dobila, se je obrnila
na Ameriko. Za takojšnjo plačilo
in za dobre besede bi ji sicer
zgradila Bethlehem Steel Corpora-
tion zadostno število bojnih la-
dij, toda Grška nima časa čakati.
Mornariškemu tajniku je šinila
dobra misel v glavo: Kaj, če bi se
na lep način iznebili dveh starih
škafelj in z denarjem, ki bi ga
dobili, zgradili novega pomorskega
velikana? Predsednik Wilson
je bil takoj zadovoljen in tudi
zbornica je privolila s 174 proti
87 glasovom.Združene države ne smejo biti
na to kupčijo čisto nič ponosne.
To se pravi podpirati vojno, ne
pa delovati za svetovni mir. Če
izbruhne med Grško in Turško
vojna, bo gotovo padlo precej
Turkov od ameriškega orožja.Kot že rečeno, ta kupčija ni bi-
la bogve kako častna, toda to je
samo bagatela v primeri s kupči-
jami, ki se vrše redno pri nas. Za
bojne ladje se izdajajo milijoni,
stotisoče revežev pa nima centa,
da bi se kupilo kruha. Ne reče-
mo, da naj bi se porabil denar,
katerega bo plačala Grška, v člo-
vekoljubne namene, to bi bila na-
ravna ironija, toda stokrat
boljše bi se lahko porabil na drug
način, kot da bi se z njim gradilo
novo bojno ladjo. Prvo se vrše
konference za svetovni mir, sko-
raj vse države so že podpisale to-
zadavne pogodbe, niti ena izmed
njih pa še ni prenehala izdajati
milijonov v militaristične svrhe.
Dokler se pa to ne zgodi, je še
dan, ko bodo odložili narodni oro-
žje, zelo daleč.**Dopisi.**Crabtree, Pa. — V naši nasel-
bini gre z delom tako slabo, da
skoraj slabše iti ne more. Že šest
ali sedem mesecev ne zaslužimo
toliko, da bi imeli za hrano in
stanovanje. Sem seveda ne svet-
njem nikomur hoditi. Delo se že
dobi, toda zaslužek je tako slab,
da se skoraj ne izplača truditi.
Čeravno so v tej naselbini tri slo-
venska društva, je še vedno ne-
kak rojakov, ki še dosedaj niso
člani. Društvo sv. Antona Pado-
vankega št. 71 K. S. K. J. je iz-
gubilo iz svoje srede sobrata Fr.
Bizjaka. Dne 19. junija ga je ta-
ko pobilo v premopek, da je po
preteku enega tedna umrl. Bil
je povsod splošno priljubljen, karje pričala velika udeležba pri po-
grebu. Tem potom se prisrčno za-
hajljajem vsem društvom, ki so
se udeležili pogreba, posebno pa
rojakom Juriju Jurkoviču in J.
Babiču za vso požrtvovalnost. V
miru počivaj, dragi rojak! — Ja-
nez Tomec.**Bridgeport-Lansing, O.** — Do-
pisi iz štrajkarskega okrožja dr-
žave Ohio so precej redki, sam ne
vem, kaj je temu vzrok. Dne 1.
aprila je zaštrajkalo v državi O-
hio kakih 45,000 premogarjev. Tri
mesece je že od tega, pa se še se-
daj ne ve, kdaj se bo začelo z
delom. Vsi težko pričakujemo ča-
sa, ko bomo zopet vzeli v roko
kramp in lopato. Kapitalisti se
pod nobenim pogojem nečajo u-
kloniti. Delavci jim je kupil lepe
avtomobile, delavci jim je naku-
pil milijone, sedaj ga pa počajo
več poznati, ko imajo vsega v iz-
obilju. Kdo vzdržuje vesoljni
svet? Ali ga ne ti, delavci? Kaj
pa imaš za to, kakšno je tvoje
plačilo? Za boriš par centov si
delal od jutra do večera, če si ho-
tel preživeti svojo družino, sedaj
pa skoraj nimaš za vsakdanji
kruh. Dne 20. junija se je vršil
tukaj velik šoh, katerega se je
udeležilo veliko sobratov iz bliž-
njih premogarskih naselbin. Po-
tem je korakalo skupno kakih 2
tisoč mož v Bellaire, O. Skoda,
da se niso vsi vsi premogarji ude-
ležili spoveda. Če drugače ne bo-
mo mogli ničesar doseči, bo pred-
sednik United Mine Workers of
America proglasil zaradi razmer
v Ohio generalno stavko po celi
Ameriki. Upajmo, da se bo vse
srečno izteklo. Pozdrav! — Janez
Koejančič.**North Chicago, Ill.** — Nastopili
so zelo krasni dnevi, nekateri so
še preveč gorki, toda boljše je
vseeno kot je bilo pozimi. Delav-
ske razmere so precej slabše in do-
sedaj še ne vemo, kdaj se bode
obrnilo kaj na bolje. — Dne 28.
junija priredi društvo Slovenski
Narodni Sokol piknik na Franci-
novi kmetiji na 10. ulici. Dne 4.
julija bo pa takozvana pevska
tekma, pri kateri bodo imeli sko-
rajgotovo nemurni glavno besedo.
Večina društev se ni odzvala
povabilu, med njimi tudi sloven-
sko pevsko društvo "Ljubljani-
ca". Ko to pišem, sem se spomnil
nekega rojaka, ki je lansko leto
pri tekmi kaj mogočno nosil re-
galijo nemčurskega pevskega
društva. To je naravnost sramota
zanj in za nas, da se dobe med
nam taki ljudje. Prijatelj, svetuj
mi ti, da se pokažeš, da si sin
slovenske matere in spomni se,
kaj so delali pred leti v Ljubljani
nemčurji. Pozdrav! — Anton
Turk.**Udovica**— Povest iz 18. stoletja. —
Napisal I. E. Tomič.

(Nadaljevanje.)

Druga dne je bil Rafaj že v
Križevcih, kjer je izročil Saicu
vievebanovo pismo."Ko to želi vieceban in se ti ta-
ko bojiš", je rekel Saic svojemu
varaždinskemu kolegi, "pojdem
te tu uporne kmete, a že naprej
vem, da ni nič na vsej stvari. Tu-
di mi kaj čujemo, ali to so ti, care
Joseph, samo babje čenče. Goto-
vo je, da so kmetje nezadovoljni,
kakor vedno, mirnajo in kolnejo
gospodo, morda tudi prete, ali to
je že bilo od nekdaj in tudi bo do
konca tako, dokler bo kmet kmet
in graščak njegov gospod."Gospod Rafaj se je čudil svoje-
mu tovarišu, da nič ne gleda na
te glasove."Per amore dei (pri ljubezni
božji), čudim se ti, dragi Janko",
je rekel Rafaj, ko je izvedel, ka-
ko misli Saic o vsej stvari."Povej, zakaj?" je rekel Saic
že skoro jezno, ker ni trpel, da
mu kdo oporeka v službenih stvar-
eh, pa naj si bo tudi njegov ko-
lega."Dobro, poslušaj!" je prišel
Rafaj, kateremu je bilo malo za
Saicevo jezo. "Mnogo dajam na
zunanje simptome, kakor vsak
dobar zdravnik. Kar zaznamava
moje oko za nekaj nenavadnega,
na to moram paziti. Že nisem bil
od Božiča v Ravni. Od tega časa
je že minulo kakih šest tednov,
ali jaz sem opazil, da se je ljud-
stvo vse spremenilo...""Hm..." je zamrmral Saic,
hodeč po sobi gori in doli.

Rafaj je nadaljeval:

"Resnica je!... Človeku je go-
tovo neugodno na deželi. Ko sem
danes jutraj prišel na svoje po-
sestvo, me je moj špan, o kate-
rem sem ti že pravil, komaj po-zdravil, a preje se je vedno kakor
prilozilo in mi poljubljalo ro-
ko..."Saic je zakašljal in je kazal o-
čitno, da mu niso po volji izveštja
njegovega spoštovanega kolega.
"Tudi drugi slugi", je nade-
ljeval Rafaj, "niso bili prijaznej-
ši. Na vsakem obrazu sem mogel
čitati kljubovalnost in upornost.
Ko je izvedel župnik, da sem pri-
šel, je takoj prihitel k meni ter
mi začel razlagati z živo besedo,
kakopi in vre na mojem pose-
stvu in da mora nekaj kmalu iz-
bruhniti... Glejte, za Boga! me
je prosil župnik, da prepričate
nevarnost, ki bi morda vsem škodo-
vala...""Ah, tvoj župnik je velik stra-
hopetnež!" je rekel Saic prezir-
ljivo ter zamahnil z roko."Naj bo, dragi Janko!" je pri-
jel Rafaj kolego za rame. "Žup-
nik ni mnogo pretiraval... Samo
poslušaj me! Ko sem se vozil z do-
ma v Križevce k tebi, sem sreča-
val mnogo svojih kmetov peš in
na voze... pa misliš-li, da me
je kdo pozdravil, ali se mi odkril?
Gledali so mi sovražno v obraz,
in ko sem se vozil mimo njih, čul
sem, kako so na ves glas psovali
in preklinjali... Onim, pa, ki so
bili na voze, sem se moral umak-
niti jaz. Dočim so preje pokorno
stopali v stran in čakali gologla-
vi, da je šla naprej kočija njihov-
ega graščaka...""No, kaj pa je to?" je vpra-
šal Saic. "Nezadovoljni so... ni-
kdar niso bili boljši."
"To so simptomi!", je zaklical
Rafaj, ki ga je že razjezilo Saice-
vo vedenje. "To so simptomi, ki
kažejo na hudo nevarno bolezen
naših kmetov. Kaj hočeš še več?
Hočeš-li še čakati, da prično po-
kazit naše imetje? Govorijo, ka-
kor da ne bi bil sam plemič in
graščak. Moj dragi, ti si prvi od-
govoren za našo usodo. Kako se
opravičiš pred stanoviti, pred ban-
skim namestnikom in pred vice-
banom, od katerega sem ti prin-
sel ukaz, če izbruhne vstaja!"Gospod podžupan varaždinski
in graščak ravenski je govoril
tako jezno in z odločnim tonom,
da se je naposled trdovratni in
svojevoljni Saic omehčal."Za Boga! Čemu se tako je-
ziš?" se je oglasil Saic. "Kdo ti
pa pravi, da ne ukrenem ničesar?
Gotovo vem, kaj je moja
dolžnost, kadar so mi višji zapo-
vedali. Pomiri se, dragi moj! Ker
se tako bojiš, pojdem že jutri v
Ravno, pojdem nato v Kalnik, da
ukrenem vse potrebno. Govoril
bom s kmeti in poslušam med njimi
tiste satane, ki jih ščuvajo. Če
le kaj zapazim, potem je drugo
moja stvar... A če se pokaže, da
ni na vsej stvari...""To ni možno!" mu je preki-
nil besedo Rafaj. "Odpri samo
dobro oči in takoj boš videl
vse...""Ne skrbi!" je odgovoril sedaj
že v smehu Saic, samo da pomiri
Rafaja. "Jutri obiščem kmete in
dobro odprem oči."Gospod podžupan varaždinski
se je poslovil od svojega križeva-
škega kolega ne dosti pomirjen.
Bil je že vnaprej prepričan, da
Saic vzame vso stvar za malen-
kostno in da ne najde med kmeti
onih strahov, ki mučijo Rafaja.Podžupan Rafaj ni pretiraval,
ko je svojemu kolegi opisoval
kmečko vedenje. Vse je bilo tako
v resnici, morda še huje. Rafaj
je to dobro slutil, ker je bil ravno
on glavni vzrok upora med
kmeti. Bilo je tako. Bilo je še
leta 1751, ko je bil zbor v Požu-
nu. Tamkaj je bil na zboru grof
Gjuro Erdödy, judex curiae, po-
sestnik starodavne moslavaške
graščine in mnogih drugih na Hr-
vaškem. Prišel je na zbor tudi
podžupan Rafaj v službi kralje-
vine Hrvatske; posetil je mogoče
nega kurijalnega sodnika in se
mu poklonil. Grof se je med go-
vorom pritoževal, kako malo mu
prinaša njegovo velikansko pose-
stvo v Moslavini; največ na leto
osem tisoč forintov. Podžupan
Rafaj, lakomen človek, pohlepen
po bogastvu, je ponudil grofu, da
mu plača trideset tisoč forintov,
če mu da posestvo v najem za de-
set let, ali še več. Grof je veselo
vspejel Rafajevih 30,000 forin-
tov. Kaj je sledilo? Treba je bilo
imeti zanesljive ljudi, nameščene
v upravi velikega posestva. Na-
jemnina je bila velika in trebalo
je zbrati. Novi najemnik je od-
puštil vse prejšnje uradnike, a
med njimi tudi graščaka v Prese-
ki Franja Domjanića, ki je bil
upravitelj posestva. To mesto je
mного nosilo malemu graščaku;
in ko mu je novi najemnik iztrgal
iz ust ta mastni zalozaj, je prise-
gel, da se bo kruto maščeval.Že prvo leto se je Rafaj pre-
pričal, da Moslavina, če prav jevelika, ne more prinašati niti po-
lovice mesta, ki ga je moral pla-
čati po dogovoru. Pri vsem prit-
sku uradnikov in španov je pri-
šlo dohodoka prvo leto komaj 16
tisoč forintov, torej malo več ne-
go polovica. Rafaj je bil v stiski.
Kje najde ostalih 14,000 forintov
in kaj ostane njemu samemu?...
Grof je zahteval ostanek najem-
nine, najemniku Rafaju je bilo
znoreti. Ako si ne pomaga na kak
način, bi se moglo zgoditi, da mu
ta najemnina upropasti tudi nje-
gova rodbinska posestva. Da bi
to preprečil, je začel tirjati od
podanikov mnogo večje davke,
nego so jih plačevali doslej. Za
drva iz graščinskega gozda so
moral sedaj plačevati trikratno
davek. Povrhu vsega tega je še
zahteval od kmetov svojih pose-
stev, da so mu prinašale dvakrat
toliko prediva, nego pa poprej.
Ljudstvo se je jezilo in ogorčenje
je rastlo med njim dan za dnem.
In kar je bilo najbolj čudno, nič
ni kmete tako razjezilo kakor da-
vek na predivo. V tem so imele
ženske glavno besedo in so nahu-
jske morale, da se upro samovolji
nesite gospode. Kmetje iz Mosla-
vine in Rafajevе graščine so se
pričeli shajati, dogovarjate se.
Ugibali so med seboj, kaj bi bilo
ukreniti. In nekaj so morali na-
praviti. Tako ni moglo ostati. Ne-
katerim je prišlo na um, da tre-
ba poiskati naveta pri pametnih
ljudih, ki niso prijatelji njihove-
ga tlačitelja Rafaja. Nihče se jim
ni zdel bolj pripraven, nego do-
bro znani graščak preseški, Franjo
Domjanić.Njemu je odzval Rafaj dobro
službo, ponizal ga in radi tega se
mu je zameril do smrti. Ako le
kdo, ta jim gotovo da najboljši
nasvet. Sli so k njemu in on jih
je že komaj pričakoval. Bil je že
od naravi nemirnega duha in me-
setar, ki je živel le od tujih ne-
sreč. Čuši, za kaj se gre, se je
veselil, da pomore skuhati kašo
svojemu nasprotniku."Ne, tako ne gre", je govoril
Domjanić kmetom, ko so mu na-
tanko razložili, kaj vse dela z njimi
novi najemnik. "To je krivi-
ca, ki vpije do neba. Vi niste
dolžni prenašati tega jarma. Bo-
dite složni in ga vrzite." In tiše
je dodal: "Pisati hočem kapita-
nu Ljubojeviču, da dvigne na no-
ge svoje Vlahe v križevaški dolini.
Ti vam bodo pomagali, in ko
se rešite gospode, prosite, da
pridejo pod kraljino."Ta nasvet je zelo ugajal kmeč-
kim odposlancem. Doma so se jeli
z vsi resnostjo pripravljati na u-
por. Skovali so zaroto od Mosla-
vine do Križevcev in še dalje do
Bisaga, odkoder se zanesle plamen
vstaje v Zagorje. Ljubojevič je
pripravil svoje Vlahe, ki so, pri-
pravljeni za tako delo, obljubili
priti na pomoč kmetom, kadar
napoči vstaja. Le s težavo so vo-
dili zadrževali kmete, da niso pre-
je začeli, ko niso bili še gotovi. U-
por je imel nastati koncem sve-
čana 1755, na dan sv. Matije. Ali
to je bila tajnost, ki so jo zarot-
niki dobro čuvali.Dan po pogovoru s Rafajem se
je odpravil podžupan Saic v Rav-
no. S seboj je vzel judexa nobil-
nega (sodnika) in šest županij-
skih huzarjev, ki so bili vsi do-
bro oboroženi.Ravno ko so kmetje nameravali
iti na polje, so klicali podžupanov
huzarji od hiše do hiše, sklicujo
ljudi k cerkvi, kjer jih
čaka njihova milost gospod "vi-
cekomes". Bilo je to nekaj nena-
vrednega, kar drugače, če je ho-
tela gosposka govoriti s kmeti,
jih je pozivala v občinsko hišo,
a nikdar se se niso potrudili do
njih samih.V kratkem času so bili zbrani
vsi pred cerkvijo. Prišli so možki
in ženske, stari in mladi, vse je
priteklo, da čuje, kaj hoče go-
voriti z njimi njihova podžupanska
milost.Dokler so se kmetje zbirali, je
bil podžupan v župnišču, kjer
mu je domači župnik prerokoval
v velikih skrbah, da ne bo nič do-
brega in da se kmetje najkasneje
v spomladu upro..."Ne mislite, ugledni gospod",
je zatrjeval ugledni župnik pod-
županu, "da pretiravam; jaz, ki
imam vsak dan posla s kmeti, jih
dobro poznam... Že dolgo časa
jih opazujem, pa pravim vam, da
ne bo dobro... Zaklinjam vas,
da odvrnete to veliko zlo od nas,
ki nam preti."

(Pride še.)

Slovaški muzej

je bil otvoren v Ogrskem Gradi-
šču na Moravskem ob navzočnosti
zunanjega ministra Berehtholda in
ministra javnih del.**V STARO DOMOVINO SO SE
PODALI:**S parnikom "Olympie": Ivan
Ponikvar iz Johnstown, Pa., v
Cerknico; Simon Tušek iz Cleve-
land, O., v Prezid; Josip Kovačič
iz Calumet, Mich., v Polico.S parnikom "Rochambeau":
Josip in Ana Bavear iz Brooklyn,
N. Y., v Petrinjo; Minica Mühl-
stein iz Brooklyn, N. Y., v Brod
na Kolpi; Anton in Ferdinand
Ussars iz New York City v
Havre.S parnikom "Kaiser Wilhelm
der Grosse": Valentin Kunst iz
Aurora, Minn., v St. Vid.S parnikom "France": Josip
Počarek iz Mariners Harbor, N. Y.,
v Gabrovno; Anton Žnidar-
šič iz Biwabik, Minn., v Sterlete;
Matija Mance in Anton Brozovič
iz Butte, Mont., v Vrbovsko; Fr.
Krušič iz Butte, Mont., v Sv. Ivan
Zabno; Alojzij Zorko iz Fort
Smith, Ark., v Savo; Ivan Kobe-
tič iz Leadville, Colo., v Špehar-
je; Josip Marolt iz Leadville, Co-
lo., v Dobropolje; Karol Škufca
iz Leadville, Colo., v Retje; Josip
Jankelj iz Milwaukee, Wis., v Ru-
dolfovo; Anton Grandič iz Mil-
waukee, Wis., v Mirno peč; Ivan
Veseli in Jakob Košmerlj iz Abbe-
ville, Ga., v Loški potok; Alojzij
Brezovnik iz Grafton, Wis., v
Šmartno; Florijan Fale z družino
in Janez Remec iz Grafton, Wis.,
v Mozirje; Ant. Tevž iz Grafton,
Wis., v Bačno; Janez Lampreč-
nik iz Grafton, Wis., v Gornji
grad; Andrej Medved z družino
iz Cherokee, Kan., v Zagorje; Jo-
sip Muha iz Uniontown, Pa., v St.
Peter; Ernest Žerjav iz Union-
town, Pa., v Videm; Angel Kra-
jnik iz Port Allegheny, Pa., v
Renke; Josip Oražem iz Ely,
Minn., v Prigorico; Janez Konec
in Josip Poje iz Fairport, Ohio,
v Babino polje; Anton in Angela
Perme iz Chicago, Ill., v Ljubljano;
Anton Kvaternik iz Cleve-
land, O., v Velige Drage; Vencel
Fernosevič, Anton Novinec in Ja-
nez Soban iz Cleveland, Ohio, v
Lokavec; Fran Zorec iz Cleve-
land, O., v Veliki Gaber; Josip
Tramte iz Cleveland, O., v Ruho-
vas; Matija Keršič iz Cleveland,
O., v Borovno.Vsi gori omenjeni potniki so
kupili parobrodne listke pri tvr-
di Frank Sakser, 82 Cortlandt
St., New York.**POZDRAV.**Pri odhodu v staro domovino
pozdravlja vse rojake in rojaki-
nje širom Amerike, posebno pa
farmerja Franca Plesko, ki iz-
vrstno napreduje, in vse tiste, ki
so naju spremili na kolodvor.
New York, 24. junija, 1914.
Angela in Anton Perme.Pri odhodu v staro domovino
pozdravljam vse rojake in rojaki-
nje širom Amerike, posebno Anto-
na Kljuna, Frana Zbažnika in
Antona Kromarja v Hibbingu,
Minn.
New York, 24. junija, 1914.
Jožef Oražen.Z obali Atlantika še enkrat po-
zdravljam vse moje znanee in
prijatelje po širni Ameriki, Lo-
kavčane v Collinwoodu, Cleve-
landu in Carrolltonu, O., posebno
pa družino Nose in mojega sina
Antona.
New York, 24. junija, 1914.
Anton Novinec.Z obali Atlantika še enkrat po-
zdravljam vse znanee in prijate-
lje v Clevelandu, Brookline, Car-
rolltonu in Collinwoodu, O., po-
seбно pa družino Nose, Antona
in Janeza Novince, Jožefa Zorn
in Avgusta Kovač. Na zdar!
New York, 24. junija, 1914.
Vencel Fornarič.**NAZNANILO IN PRIPORO-
ČILO.**Podpisani sem prišel leta 1907
v Ameriko in začel delati v uni-
jskih premoških v Skidmore,
Kansas. Priljubljen sem si nekaj de-
narja, čeravno nisem najboljši
delal, in sedaj se vračam nazaj v
domovino. Predno zapustim New
York, pozdravljam vse rojake,
posebno pa unijske delavce širom
Amerike. One, ki se žele podati
v stari kraj, opozarjam, da naj
se obrnejo na tvrdo Frank Sa-
ksar, ki bo preskrbela vse po-
trebno za vožnjo. Ne poslušajte
različnih agentov, kateri nimajo
drugačnega namena, kot da bi vas
ogrevali za denar. Tem potom se
najsrčnejše zahvaljujem omenjeni
tvrčki in jo vsakemu najtopleje
priporočam.
New York, 24. junija, 1914.
Fred Golob.GOLOB prišle je dolga kjer pri-
naša kmetov in rojake, ki so se
v Ameriko; malo prostora; vselej ogre-
vali; trgi takoj pri roki; pšile po majhno šte-
vilu; morda; nevarna; poljska; tamkaj;
cena 10c. Redakcija Glasu Narodu, New York, N. Y.**Kako je umrl avstrijski prestolonaslednik
CESARJEVIČ RUDOLF?**

To nam opisuje pravkar izšla velezanimiva knjiga:

Življenje na avstrijskem dvoru.Grofica Larish, sorodnica zamrle avstrijske cesarice Elizabete, je pred nedavnim časom
objavila svoje spomine iz življenja. — Vpravo tragične usode te mučenice na prestolu in
zagone ne smrti njene sestre, cesarjeve RUDOLFA, je vzbudila ta knjiga povod veli-
kan, ko zanimanje. V Avstriji je prevedena. Zakaj? Ker je zahteval v njej vse intimnosti,
ki so se dogajale na avstrijskem dvoru. Grofica Larish piše o SMRTI RUDOLFA, torej o
predmetu, o katerem se je napisalo že cele kope knjig. Da je njeno pisanje verodostojno,
o tem svedoči njeno ime.Knjiga je tiskana na najfinjšem papirju ter najlepša, kar jih je kdaj izšla v Ameriki v slovenskem jeziku.
Obsega 144 strani ter tri slike na posameznem papirju, cesarice ELIZABETE, cesarjeve RUDOLFA in
cesarice baronice VETTERE, ljubimke mladega.Cena knjige s poštnino vred 1.— dolar.
Denar pošljite v rekomandiranem listu ali post. Money Order.

KAROČIA JE KASLOVIT NA:

John Putrich, 520 E. 77 St. Box 20. New York City.

Pazite na ta ovitek!Ničvredne ponaredbe slavnega Pain-
Expeller-ja dobite čisto! ako niste pa-
zni. Pazite na sidro in ime Richter.
25 in 50 centov pri vseh dobrih le-
karnarjih.**F. AD. RICHTER & CO.,**
74 - 80 Washington, St.,
New York, N. Y.**Dr. Josip V. Grahek.**

EDINI SLOVENSKI ZDRAVNIK V PENNA.

Zdravim vse bolezni moške, ženske in otročje.

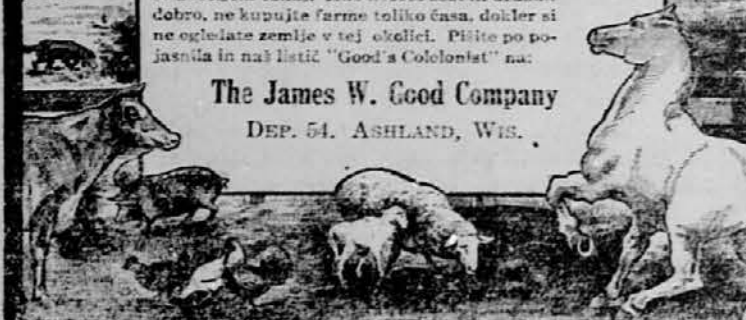
841 East Ohio St., [Allegheny] N. S. Pittsburg, Pa.

Nasproti "Hotel Pavilona". — Kure števil 1, 2, 3 in 4 vročijo ranemo moje lis 1.

Zapomnite si dobro kaj vam pravimo.

Ako kupite zemljo ali farmo predno boste ogledali
zemljo in farme v naših hrvatsko-slovenskih naselbinah
kroz Ashland, boste zmagali najboljšo priliko, katere
se vam nudi sedaj. Ako vprašate ali ne vprašate to kar
vam pravimo, vi boste morda verovati takrat, kadar po-
sejite naše kolonije, kar so razsvetile z valilni rojak, ki
so naseljeni takaj. Ako hočete sebi in družini
dobro, ne kupujte farme toliko časa, dokler si
ne ogledate zemlje v tej okolici. Pišite po po-
stanski in naš listi "Good's Colonist" na:

The James W. Good Company
DEP. 64, ASHLAND, WIS.

SLOVENSKI POGREBNIK.Kadar potrebujete
pogrebniško obrnito se
na me. Pri meni dobite
vse potrebno, krste,
vozove, vence, sveče i.
t. d. po najnižji ceni.
Pokličite me po City
telefon števil 2201 B.Kadarkoli me potrebujete, bodisi ponoči ali podnevi, takoj
bom došel na lice mesta. Pri meni dobite najlepše vozove za
svatbe in po najnižjih cenah.

Cenjenim slovenskim društvom in posamezn

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57 Brad.
Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Bar-
berton, O.Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn.
Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.
Zaupnik: LOUIS KASTELIC, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421-7th St., Calumet, Mich.
PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.
JOHN VOGRICH, 444-6th St., La Salle, Ill.
JOHN AUSEC, 6413 Matta Ave., Cleveland, O.
JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.
JOSEPH PISHLAR, 308-6th St., Rock Springs, Wyo.
GREGOR PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOŽEF MERTEL, od društva št. 1, Ely, Minn.
ALOIS CHAMPA, od društva št. 2, Ely, Minn.
JOHN KOVACH, od društva št. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi tikajoči se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na oseba ali neuradna pisma od strani članov se ne bodo oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Čudne razmere. V ljubljanski domobranski vojašnici je nameščen takozvani "Marodenhaus", katerega uredba pa nasprotuje vsem sanitarnim predpisom. Nahaja se v desnem traktu drugega poslopja in je izoliran od drugih ubikacij z malo boljšimi plankami. V ločenem delu se nahaja tudi privatno podčastniško stanovanje in menda še več drugih lokalov, ki nimajo z "Marodenhausom" nobenega opravka. V tej bolnišnici se nahaja vedno tudi več bolnikov z nalezljivimi boleznimi, zlasti sifilitikov, kar da je misliti. Vodovod, lijak, kanali itd. so za "Marodenhaus" isti kakor za ostalo vojašnico. Kako je z razkuževalnico, kam se devlje smeti, izmečke itd., bi tudi utegnulo zanimati vsakega. Stročniki prihajajo vsak čas v dotiko z ostalim mostvom, po hrano ho-
dijo v prtiliču se nahajajočo kantino, kar seveda možnosti infekcije ne zmanjšuje. Bolnik, pri katerem se je že ali se pa šele bo konstatirala nalezljiva bolezen — n. pr. legar! — mora prehoditi celo poslopje, v katerem se nahaja na stotine ljudi, predno pride od-
ode iz bolnišnice! Ne more biti nobenega dvoma, da sedanji prostor ni prikladen za tak namen, pa če bi bil še tako dobro izoliran. Ker smo že pri tem, naj ome-
nimo še slučaj, ki postavlja ravnanje z bolniki pri vojakih v prav-
edno luč. Znano je, da velja pri vojakih vsakdo za "švinderja" komur ne gleda bolezen že prav iz nosa. Zdravnik se mora čes-
krat podrediti svoje boljše pre-
pričanje zahtevi lajka. Baviti se mora tudi s stvarmi, ki ga kot zdravnika prav malo ali celo nič ne brigajo, da, večkrat nima niti časa izvršiti svoje dolžnosti. Nedav-
no se je javil pri alpskem polku št. 27 vojak z boleznijo, ki je za-
hlevala, da se ga takoj pešje na stalen dopust. Ali ravnilo se je po stari šabloni in vojak je bil oddan v bolnico šele tedaj, ko je postala bolezen že očitna. V bolni-
nici so moža klistirali vojaški strojniki in klistirali so ga tako dolgo, da je postala bolezen ne-
ozdravljiva in je mogla pomagati le radikalna operacija. Po dolgem odlašanju so poslali moža na gra-
sko kliniko, kjer so ga morali pa-
skopčiti! Lahko si je misliti po-
ložaj človeka, ki je bil pravočasno opozoril na svojo bolezen in ki bo moral zdaj vse svoje življenje tr-
peti radi drugih. Prejemši pismo od svoje nič hudega sluteče ne-
vste, se je mož zjokal liki otrok. Slučaj, ki gotovo ni samo slučaj, pa-
če zasluži jasnosti in primerne besede na primeren mestu.

prepozno k vizitam. Nad tem se pritožujejo posebno ambulantno zdravljeni bolniki, ki morajo večkrat čakati po 2—3 ure, predno pride zdravnik. Enako bo treba preuredbe na oddelku za porod-
nice, kamor se delavska žena kmalu ne bo več upala. Za prvi hip bi se dalo odposladi z ustanov-
itvijo drugega razreda, ki bi pa moral biti cenejši od drugega razreda na drugih oddelkih. De-
želni odbor bi se moral pobrigrati tudi za ustanovitev zobozdravni-
škega in zobotehniškega ambula-
torija v deželni bolnici. Higijena zob ni nič manj važna kakor boj zoper jetiko. Najmanj polovica bolnih prihaja v človeško telo skozi usta.

Iz Trčaja. V našem kraju med delavstvom ni tistega življenja kot bi moralo biti. Draginja tudi nas hudo pritiska, zasluži — pa naj bo to v čevljarski, usnjarski ali predilniški industriji — so majhni, nezadostni. Delavstvo pa gleda vse to z neko topostjo, da jo skoro ni moči razlagati. Tudi med onimi, ki malo dalje vidijo kot drugi, ni nobenega pravega zanimanja za pota in sredstva, ki bi nas vedlo iz te mizerije. Klerikaleci se pač strankarsko organi-
zirajo, zidajo društven dom, zanj zbirajo z bloki po 10 v, pa gredo z njimi okrog vsakega, ki hoče kaj dati. Mi le gledamo, ne stori-
mo pa vsega tega, kar bi morali. Dolžnosti imamo dovolj!

Iz Save (obč. Jesenice). Na Jesenicah oz. pri nas na Savi pri-
manjkuje dela v tovarni. Kriza pritiska z vsa krutostjo na nas. Zadnjič se je razneslo, da bosta oba poslanca (državni poslanec vicepredsednik pl. Pogačnik in de-
želni poslanec Piber) prišla na Savo v tovarno "boljšat lone" oz. odpraviti tiste table, ki nam na-
znanjajo znižanje akorda. Prišla sta res, pa le zabijati žeblje v ve-
teransko zastavo. Stiskali so si roke ravnatelj Nemec in Slovenca Piber in Pogačnik, ne oziraje se na to, da sta katoličana, ravnatelj pa protestant. Katoliški du-
hovnik Piber se je celo v prote-
stantovski kočiji vozil okolo. Bog ve — mu ne bode to kaj škodo-
valo?! Delavstvo pa je potro, za-
lostno — zaslužek se krči. Kaj bo, kaj bo... Udati se bomo morali v voljo božjo, ki je pa precej kruta.

STAJERSKO.

Iz duhovniških krogov. Jožef Jurčič, umirovljeni nadžupnik in dosluženi dekan vuzeniški, se je preselil v Gradec, kjer poleg svo-
jega predprednika, bivšega zlo-
mašnika Tomaža Mraz biva pri usmiljenih bratih. — Župnijo Sv. Tomaž pri Ormožu dobi M. Zem-
ljič, župnik pri Sv. Juriju ob Pes-
nici. Patron (nemški viteški red) za je bil priporočal v potrjenje.

Iz politične službe. Namestniški tajnik pri mariborskem okrajnem

glavarstvu baron dr. Štefan Neu-
gebauer je zapustil Maribor ter
prezvel vodstvo okrajnega gla-
varstva slovenjgraškega. Bil je
vsekozi objektivni uradnik, zo-
per katerega ni bilo slišati pri-
tožb. Upati je, da bo v istem smi-
slu tudi vodil okrajno glavarstvo
v Slovenjgradu. — Komisar dr.
Neuwirth v Mariboru je pa ime-
novan za komisarja okrajnega za-
stopa v Slov. Bistrici na mesto v
Slovenjgradu odidega dr. Neu-
gebauerja. — Okrajni komisar
baron dr. R. Steeb v Mariboru je
prijeljen namestništvu v Gradcu.
— Okrajni komisar v Brežicah
dr. Pavel Terlgan je premeščen v
Maribor. — Namestniški konci-
pist v Konjicah Alfonz vitez pl.
Premsterin je premeščen v Bre-
žice. — Namestniški koncipist Si-
mon Hagenauer v Ptuj pri-
de v Slovenjgradec. — Namestniški
konceptni praktikant v Gradcu
Avgust Komorauš je premeščen v
Ptuj. — Namestniški konceptni
praktikant Karol Trstenjak v
Gradcu je premeščen v Konjice.

Odlikovanje. Cesar je podelil
uradnemu slugi Jakobu Novaku
na Vranskem povodom upokojit-
ve srebrni zaslužni križec.

Slovenska zmaga. Dne 8. junija
so bile občinske volitve v Laškem
trgu. V prvem in drugem razredu
so zmagali Nemci, v tretjem raz-
redu pa prvokrat Slovenci. Slov.
kandidatje so dobili 84—87 glas-
ov, nemški 80—83. Navdušenje
nad to zmago je nepopisno. Nemci
so poparjeni ter pretijo, da bo-
do naredili priziv. Tako govorijo
vse propale stranke. Sicer pa so
Nemci sami pripravili volitve.

"Proč od Avstrije!" Ta klic je
zadonel iz ust mladega Nemca, ko
so buršaki obhajali ob binkoštnih
praznikih v Mariboru svoje sla-
vnosti. Rekel je: "Proč od Avstri-
je, od te stare, izživele, črnožolte
Avstrije, ki nosi na sebi trohli
smrad minulih časov!" In okoli
njega so stali politični, sodnijski,
poštni, finančni uradniki, vsi av-
strijski in e. kr., toda nihče se ni
gani, da bi mladiča zavrnili. Odo-
bravali so ta govor. Ko se je ves
svet divil zmagam Srbov in Bol-
garov proti Turkom, navdušila se
je tu in tam tudi kakšna ponižna
slovenska duša in zakrivila: Ži-
vela Srbija! Gorje ji, ako jo je
kdo slišal, neusmiljeno je moral
pred sodnika in v ječo. Kaj bo
stiril sedaj državni pravdnik z
nemškimi veleizvajalci? Pri tej
priliki je govoril tudi iz Prusije
privrednari in od avstrijskih de-
narjev plačani mariborski duhov-
nik Mahnert te-le besede: "Mi
Nemci, nimamo od Avstrije nič
več pričakovati in naša sreča nam
lahko ostane samo v najožji zvezi
z Nemčijo." Za slovensko javnost
pa bo sedaj velikanska zabava,
kako bo neodvisni nemškutarski
list "Stajere" rohnel proti nem-
skim veleizvajalcem!

Kebelj. Huda nesreča je zadela
letosnje leto obče splošnovarno dru-
žino Fr. Fridriha, podomače Brg-
lezovo na Sp. Kebelju. Pred par
meseči je začel bolehati na umu
gospodar Fr. Fridrih tako, da so
ga morali oddati v umobolnico v
Gradec. Kmalu za tem je pa bo-
lezen tudi ženo in gospodinjjo po-
ložila na bolniško postelj. Kljub
vsem zdravilom je bilo stanje bo-
nice vedno slabše, hiral je čem
dalje bolj in je ob nepopisni za-
losti sosedov in sorodnikov, po-
sebnost pa še mladih otrok, izdih-
nila svojo dušo. Pogreb se je vršil
25. maja.

Velika Nedelja. Mesece majnik
je bil usodepoln za našo faro. Pri-
klatila se je od nekdaj škrlatice
in neusmiljeno morila mlado živ-
ljenje. Otroci je umrlo v preteče-
nem mesecu 12 in 4 odrasli. V šoli
ni pouka; smrt je pobrala tudi 4
solarje. Po fari leži vse polno ma-
lih bolnikov, mrtvaški zvonovi ne-
prestanó pojejo. Narodilo se je
10 otrok.

Sv. Anton v Slov. gor. Kakor
izvešmo, se je obesil Horvat, od-
stavljeni policaj pri Sv. Trojici.

Sv. Lovrenc na Drav. polju.
Komaj smo na mariborskem po-
kopališču položili k večnemu po-
čitku telesne ostanke našega naj-
odličnejšega rojaka, stolnega de-
kana dr. Mlakarja, že je odšel v
večnost drugi rojak-duhovnik,
franciškan p. Salezij Vodošek, ro-
jen v Plečarjah 6. grudnia 1865.
Deloval je na mnogih krajih na
Kranjskem, Koroškem, Stajers-
kem, pri slovenskih rudarjih na
Vestfalskem in v Ameriki. Bil je
gorčev govornik. L. 1910 je zbolel
na črevesnem raku, bil je operi-
ran, a zdravje se mu ni več vrni-
lo. Vnelo se se mu živci na nogah
in mu povzročili grozovite boleči-
ne, katerih ga je po 2letnem trp-
ljenju rešila smrt 30. maja. Dol-
go časa je bil v bolnišnici usmi-
ljenih bratov v Gradcu, zadnje

mesece pa je prebil pri usmiljenih
bratih v Kandiji pri Novem me-
stu na Dolenjskem. — Dne 4. ro-
znika je umrla po dolgi mučni bo-
lezni (vodeniki) mati našega or-
ganista Marija Pišlar.

Sv. Benedikt v Slov. gor. Na-
gla smrt je zadela 5. roznika ob
8. zjutraj Andreja Zrnce, ko je
kosil deteljo na polju; kar naen-
krat je padel in je bil pri priči
mrtev. Ko je prihitela uboga že-
na, mu je že gorela sveča. Zapu-
šča tri nedorasle otroke.

Galicija. Škrlatice, ki je tukaj
nastopila in zahtevala nekaj žr-
tev, ponehuje.

Dobrna. 28. majnik nam ostane
pač v trajnem spominu. Obhajali
smo 70letnico naše župne cerkve
Marije Vnebovzete. 1. maja 1844
je bil blagoslovljen temeljni ka-
men in 12. dec. 1844 je že bila
stavba dovršena in cerkev blago-
slovljena. Posvečena je bila pa 30.
avg. 1846 od knežskofo Antona
Martina Slomška.

Luče. Dne 26. maja smo imeli
hudo vreme. Lilo je tako, da bi
človek lahko kar na cesti utonil.
Voda je odnesla z naših hribov
mnogo rodovitne prsti. Posebno
je to vreme zelo škodovalo žitu,
ki je vse poglelo. — Dne 29. maja
pa smo čutili precej močen pot-
tres. — Dolgo čakamo že na ob-
činske volitve. Zadržaj volitev se
je vršila 27. dec. 1913, a ni bila
baje popolnoma pravilno izvrše-
na, zato se bo menda vršila nova.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Umrla je
v naši župniji mladenka Alojzija
Jurkovič, nečakinja ljutomerske-
ga dekana. Bolehala je že več let.

Rada bi zvedela za mojo sestro
ANO MIHELIC, rojeno MED-
VED. Doma je iz Podgore, fara
Stari trg pri Kočevju. Pred 4.
leti je bila v Coloradu. Prosim
cenjene rojake, če kdo ve za
njo naslov, naj mi ga naznani,
ali naj se pa sama oglasi. —
Margareta Ansl, 66 George St.,
Brooklyn, N. Y. (25-27-6)

Iščem ANTON ASTANIČ. Pred
šestimi meseci je bil nekje na
St. Clair St. v Clevelandu, O.
Prosim cenjene rojake, če kdo
ve, kje se sedaj nahaja, da mi
javi njegov naslov, ali naj se
pa sam oglasi, za kar mu bom
zelo hvaležen. — Anton Kan-
dare, 709 E. 6. St., Pine Bluff,
Ark. (24-26-6)

Kje je moj brat JANEZ STA-
NIC? Doma je iz Podgrada na
Primorskem. Pred 10. meseci se
je nahajal nekje v Brooklynu,
N. Y., in sedaj ne vem, kje bi-
va. Star je 25 let. Prosim cenje-
ne rojake, če kdo ve za njegov
naslov, da mi ga naznani. —
Joseph Stanič, Box 364, Nor-
wich, Pa. (25-27-6)

Kje je JANEZ PALČIČ, pod-
mače Mihavec iz Vrhnik pri
Ložu? Sedaj biva nekje v Du-
luth, Minn. Poročati mu imam
nekaj važnega, zato prosim ce-
njene rojake, če kdo ve za nje-
gov naslov, da ga mi naznani,
ali naj se pa sam javi. — Anton
Mulec, 1083 E. 64. St., Cleve-
land, O. (24-26-6)

VABILO.

Tem potom vladno vabimo vse
slovenske rojake in rojakinje ter
vsa sosednja društva, da se pol-
noštevilno udeležijo

VELIKE PLESNE VESELICE,
katero priredi Podporno Svobodo-
miselno Društvo št. 126 v ponde-
lek, dne 29. junija 1914 v K. S.
Domu, 57. in Butler St., Pitts-
burgh, Pa. Čisti dobicek je namen-
jen v korist društvene blaginje.
Na veselici bode igralo Hrvatsko
tamburaško društvo. Obilne zaba-
ve in lepega petja ne bo manjka-
lo. Za dober prigriček in izborni
pijačo bo izvrstno preskrbljeno.
Začetek ob 7. uri zvečer. Vstop-
nina 25 centov.

Na veselo svidenje dne 29. ju-
nija 1914! ODBOR.

(23,24&26-6)

Kje je MARIJA KRALJ? Doma
je iz Ljubljane. Pred tremi me-
seci je prišla iz starega kraja
in se sedaj nahaja nekje v New
Yorku. Prav rada bi seznanila za
njo naslov, ker ji imam nekaj
važnega poročati. — Anna Be-
denčič, 1848 W. 23. St., Chica-
go, Ill. (24-26-6)

NA PRODAJ.

SALOON se prodaja v jako lepi
naselbini, kjer je središče sloven-
skega naroda. Najboljše ugodno-
sti za onega, ki ga veseli dobra in
velika trgovina v saloonu. Na-
tančnejša pojasnila daje:
August Kramer, Liquor Ag.,
P. O. Box 54, Peru, Ill.
(23-26-6)

MLADI MOŽJE

STARI MOŽJE

MOŽJE SREDNJE STAROSTI.

Možje, ki se nameravajo ženiti — možje, ki bolehalo — možje, ki so bili nezmerni, prestrašeni in ki so prevgnani; možje, ki so si sli, nervozni, uničeni in kateri so dosegli starost, ko ne morejo več polni mri uživati sladkosti življenja. Vsi ti možje morajo pisati po našo brezplačno knjižico. Ta knjižica pove, kako možje uničijo svoje življenje, kako zbolijo in zakaj se ne smejo že-
niti dokler so v takem stanju.

Ta knjižica v lahko razumljivem jeziku pove, kako se na domu, privatno, tajno in z malimi stroški temeljito ozdravi zastrupljenje krvi ali sifilisa, tripor, slabost, splošno oslabelelost, zguba spolne moči, nočni gubitek, revmatizem, organske bolezni, žolcedec, jetra, mehur in ledvične bolezni.

Tisec mož je že zadobil popolno zdravje, telesno moč in polnjenje potom te dragocene knjižice. Za oga znanost, in vsebuje stvari, katere bi morali znati vsi mož. Ne trošite denarja za zločina in nekoristna zdravila, dokler ne ditate te knjižice, katere vam pove, od česa ste zbolili in kako zadobite popolno in trajno ozdravitev. Zanesite se, ta knjižica se dobi POPOLNOSTA ZASTONJ. Mi plačamo tudi poštnino. Na spodnem odrezku ali kuponu zapišite raz-
poko svoje ime in naslov, odročite kupon in pošljite nam ga še danes. Ostalo izvršimo mi.

Odresek za brezplačno knjižico.
Pošljite danes.

DR. JOS. LISTER & CO.

Aus. 335, 22 FIFTH AVE., CHICAGO.

GOSPODI: — Zanima me ponudba, s katero nudite Vaso knji-
žico brezplačno. Prosim, pošljite mi jo takoj.

IME

NASLOV

PRVA IN NAJVEČJA PRODAJA FONOGRAFOV.

Ta izvestni govoreči stroji ima najslajši, najjasnejši, najglasnejši in najčistejši zvok. Skatija je prikladno velika ter iz hrastovine, 12 inčev visoka, ima veliko črno emajlirano z rožami okrašeno trobilo, ter je jamčena za 15 let. Ta stroj se prodaja za \$40.00, a radi velike zaloge prodajamo ta stroj sedaj po celini Zdr. državah in Canadi skupno s 12 najlepšimi slovenskimi napetji, katere si izberete iz našega kataloga ter s 500 iglami samo za

\$15.- na lahke obroke **\$1.-** mesečno.

Istotako prodajamo dobroznane "VICTOR" govoreče stroje in "COLUMBIA" gramofone. Pošite po naš ilustrirani katalog — pošljemo ga zastonj.

SAUL BIRNS, 117 Second Ave., corner 7th St., Dept. 133, NEW YORK, N. Y.

Za udobnost odjemalcev v naši okolici imamo prodajalno odprto zvečer in v nedeljo.

Frank Sakser

Glavni ured: 82 Cortlandt St.,

NEW YORK, N. Y.

Podružnica: 6104 St. Clair Ave.,

CLEVELAND, O.

Poslaja

DENARJE
v staro domovino

potom c. kr. poštno

hranilnice na Dunaju; hitro

in ceno.

Predaja

PAROBRODNE
LISTKE

za vse prekmorske

parobrodne družbe po izvirnih

stopah.

Tisoče Slovencev se vedno obrača na to staro
tvrdko, a nihče ne more tožiti o kaki izgubi.

NAZNANILO.

Rojakom v Milwaukee, Wis., in
okolici naznanjamo, da je

Mr. FRANK MEH

naš zastopnik, torej je opravičen
pobirati naročnino za list "Glas
Naroda" in izdajati pravoveljav-
na potrdila. Rojakom ga toplo
priporočamo.

Upravišstvo Glasa Naroda.

Za vsebino oglosov ni odgovor-
no ne uredništvo ne upravišstvo.

Najboljša Slovensko-angleška slovnica.

Prirejena za slovenski narod, s sodelovanjem več
strokovnjakov, je založila Slovenic Publishing Co., 82
Cortlandt St., New York, N. Y. Cena v platnu vezani \$1.
Ročniki v Cleveland, O. dobé isto v podružnici Fr. Sakser
1604 St. Clair Ave., N. E.

KUPON

— za —

Premier Dictionary

26. junija 1914.

Ime

Mesto

Država

Opomba. Slovar je pisan le v angleškem jeziku ter je torej
dober le za one, ki razumejo angleščino. Poštnino se zaračuna
posebej, ker je knjiga obsirna.

Za poštino je priložiti: Za 1. in 2. pas 6c; za 3. pas 10c; za 4. pas 15c; za 5. pas
20c; za 6. pas 25c; za 7. pas 31c; za 8. pas 36c. — Za vas svojega kraja izve
vsakdo na pošti.

